

givende Magt efter min Formening havde en ligefrem Ret til at disponere over Kirkens Eiendomme. Det forekommer mig, at det var en meget bestemt Udtalelse, og den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds og mange andre Talere, der dele hans Anskuelse, ere jo ogsaa derom enige med mig. Jeg fandt det isvrigt ikke overskødigt at bemærke dette; thi det kan ikke være de ærede Herrer ubekjendt, at der er ikke saa, der have en anden Anskuelse, idet de raisonnere som saa, at Kirken og Staten maae betragtes som 2 sideordnede Institutioner, at det, der tilhører Kirken, oprindeligt er givet den og ingenlunde Staten, at Staten ved Reformationen vel disponerede derover, men at det var en Uret, som man ikke kan benytte som et Argument for, at Staten virkelig er i Besiddelse af den omspurgte Ret; at, hvis man vil gjøre et saadant Skridt, bør det kun skee, efter at Kirkens Forsatning er ordnet ved Lov, og den da giver sit Samtykke dertil. Det er, som sagt, ikke min Anskuelse; jeg troer, at man bør holde paa en stærk Statsmagt, og at der her virkelig tilkommer Staten en Ret; jeg troer ikke, at mine Yttringer i den Henseende kunne misforstaaes.

Den anden Bemærkning var den, at jeg ikke troer, at man i dette Dieblif bør gjøre Brug af denne Ret, før Kirken har havt Leilighed til at udtale sig derover. I denne Henseende veed jeg nok, at Rigsdagsmændene for Svendborg Amts 6te Valgkreds og Holbø Amt 2den Valgkreds ikke ere enige med mig; men jeg antager dog, at der lader sig anføre gode Grunde derfor. Deels troer jeg virkelig, idetmindste erklærer jeg det for mit eget Vedkommende, at Mange kunne trænge til at oplyses bedre om Et og Andet — en Sag kan jo sees fra flere Sider, og begge Parter bør høres — og deels forekommer det mig heller ikke ganske rigtigt at træffe en saadan Foranstaltning, naar vi dog vide, at en stor Deel af vore Medborgere, baade geistlige og verdslige, ansee den for uretfærdig. Jeg mener derfor, at vi ikke i Diebliffet bør gjøre dette Skridt, før Kirkens Organ er hørt. — Der blev fremdeles idag yttret, at der er

niange mindre vel aflagte Præsteembeder, der kunne behøve Tilskud, medens der er mange Præstekald, der virkelig have for stor en Indtægt. Dertil bemærkede jeg, at dette Misforhold meget godt kunde udjevnes paa den Maade, at der blev paalagt de større Kald visse Afgifter, som kom de mindre tilgode. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds yttrede da, at i saa Fald vilde jo Præsterne ikke blive lønede af deres Menighed; ja det Argument er virkelig saa tarveligt, at jeg neppe vilde troe mine egne Øren, da han sagde det. Naar en Præst i et ringere Kald lønnes af sin Menighed og faaer et Tilskud fra et vist offentligt Fond, saa kan man dog virkelig ikke sige, at der derved er gjort et Brud paa Principet; man kan dog ikke nægte, at denne Præst alligevel bliver lønnet af sin Menighed. Ligesaavid er det, at den samme Menighed ikke nødes til det, som vistnok kan forekomme Mange anstødeligt, at indbetale Afgifterne til Præsten i Statskassen. Jeg skal dernæst yderligere forklare, hvad jeg i Formiddags bemærkede om, at det Forslag, der foreligger, er ligefrem ubrugeligt. Der staaer nemlig deri, at det er Naturalløningen, der skal bortfalde og istedet derfor skal Præsten lønnes med Kaldets Reguleringssum. Derved have de ærede Medlemmer, der have stillet dette Forslag, slet ikke tænkt paa, at dette paa ingen Maade passer paa Kjøbstadpræsterne, og heller ikke paa flere af Kjøbenhavns Præster. Jeg skal eksempelvis nævne, at Reguleringssummen for Sognekalder ved Frue Kirke i Kjøbenhavn er fastsat til 4000 Rd. — det er det eneste Kald i Kjøbenhavn, der har en saa stor Reguleringssum — den Tiende, det har, udgjør nogle hundrede Rigsdaler, jeg veed ikke hvormange, men jeg sætter 500 Rd.; hvis nu den foreslaaede Bestemmelse blev anvendt paa dette Kald, saa vilde Resultatet være, at Embedsmændene for det Første fik 4000 Rd. i Løn af Staten og dernæst oppebar hele sin øvrige Indtægt ÷ de 500 Rd.; altsaa vilde han i det Hele faae en Indtægt af 7,500 Rd. Det Samme gjælder næsten om alle Kjøbstadpræster her i Danmark, i det Mindste veed jeg med Bestemthed, at der i Sjællands Stift kun er en eneste Præst, som ikke har saadanne Naturalindtægter. Følgen af dette, jeg tillader